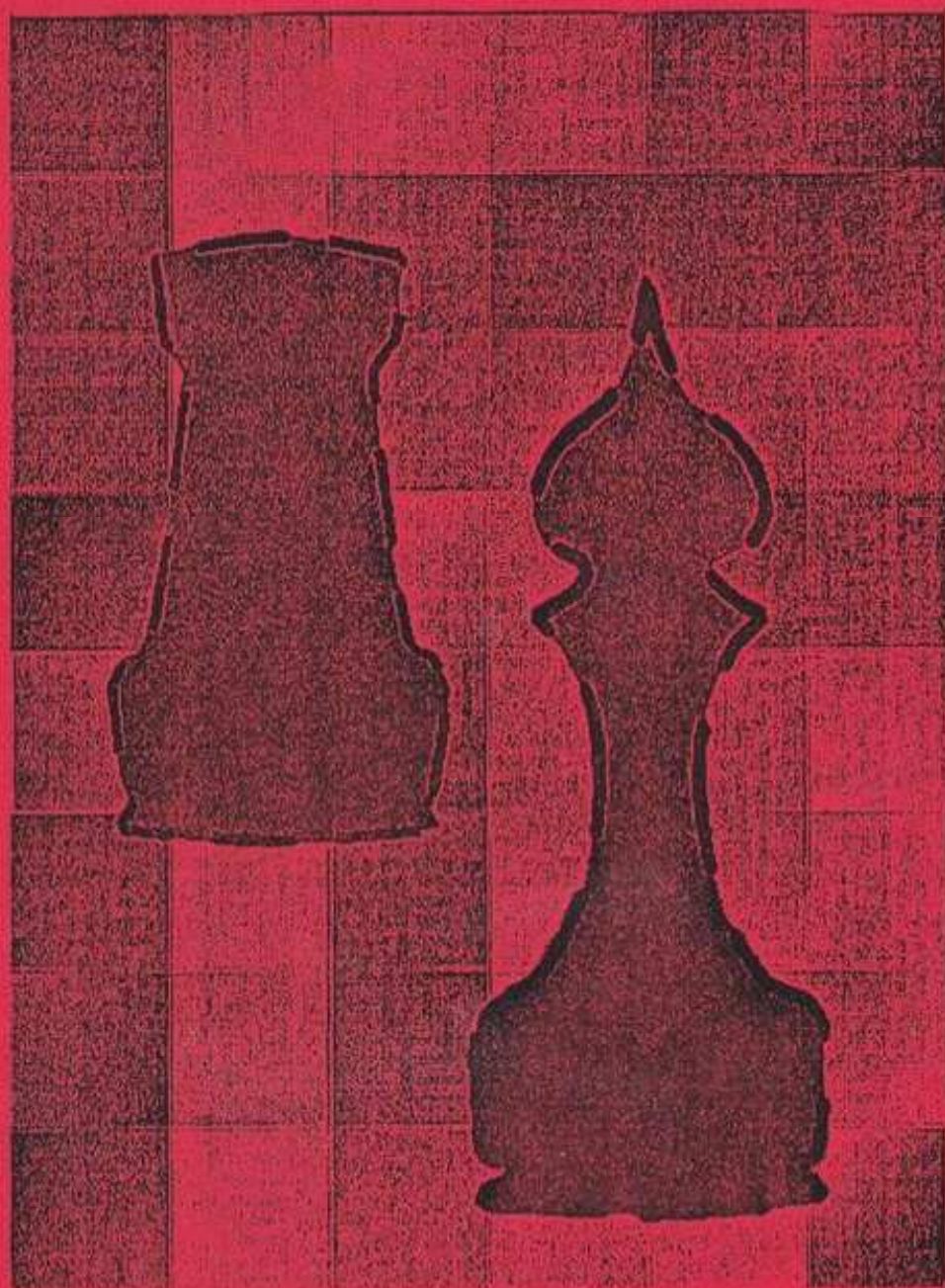

Unitas nieuws 6

Juni 1996

Unitas Nieuws

Jaargang 16 nummer 6 (juli 1996)

Het Unitas Nieuws is het orgaan van de CSV Unitas

CLUBAVOND Donderdag. Opgeven voor de interne competitie: vóór
19.30 u in Het Denksportcentrum, Oliemuldersweg 43 te Groningen
tel. (050) 3126937

REDACTIE

Alef Boer
Bert Drolenga
Miklós Hoffer
Coenraad Spaans
Michiel Stafleu

KOPIJ kunt u op de clubavond inleveren bij één der redactieleden

ADRES VAN DE REDACTIE

Michiel Stafleu

DE VERENIGING

Secretaris (adreswijzigingen, aanmelding/opzegging leden):
Ton Palmans

Penningmeester: Michiel Boekschoten

CONTRIBUTIE

Senioren 140 gulden per jaar; Studenten 115 gulden per jaar;
Jeugdleden 75 gulden per jaar; Gastleden 75 gulden per jaar;
Betaling: ABN Groningen
penningmeester CSV Unitas

DRUK Repro afdeling Scheikunde Rijksuniversiteit Groningen
OMSLAG Henk ten Doeschate en Tjeerd Oliemans

INHOUD

blz.	4	Unitas 1.....	Dick Warmelink
	7	Ober, vijf bier!!.....	Karel Schoenmaker
	9	Interne competitie.....	Meine Straatman
	13	Zomersnellschaakkampioenschap.....	Alef Boer
	14	Nosbo snelschaken voor teams.....	Bert Drolenga
	16	Loperspel.....	Karel Schoenmaker
	23	Staunton Jubileumtoernooi 1996	
	24	Korrespondentieavonturen.....	Henk Westerman
	28	Schaakkalender	

Unitas 1 - ZSC/Saende 30-03-96

In deze belangrijke wedstrijd, waarin we ons definitief veilig konden stellen, ontbrak Kees Praagman. Coenraad Spaans was de invaller. ZSC had in onze klasse in de eerste competitiehelpt goed gespeeld, maar was daarna weggezaakt.

Wim Fokkens speelde een snelle remise tegen het lid van verdienste van de KNSB, ex-competitieleider Cor Roet (½-½). Tegen de ex-hoofdklasser Van Dongen (vroeger Witte Paard) behaalde Michiel Boekschoten daarna een gelijk-waardige remise (1-1).

We kwamen op voorsprong toen Henk ten Doeschate in een scherpe variant van het Siciliaans fraai won (2-1).

Keycode: B80

Wit : E.Woudt
Zwart : Henk ten Doeschate

Siciliaans
1.e4 c5 2.Pf3 e6 3.d4 cxd4
4.Pxd4 Pf6 5.Pc3 d6 6.Le3 Le7
7.Lc4 0-0 8.Lb3 a6 9.De2 b5
10.Td1

Lange rokade en een offer van de pion op e4 is wel wat ondernemender.

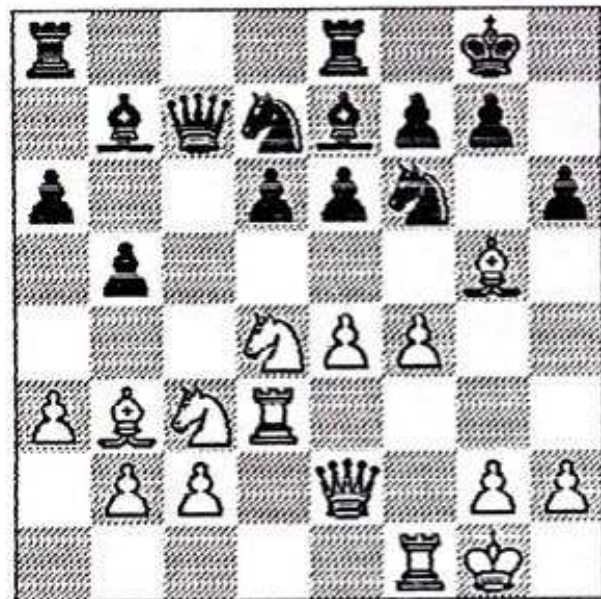
10...Dc7

10...b4 11.e5

11.a3 Te8 12.0-0 Lb7 13.Lg5
Pbd7 14.f4 h6?!

Dit is wel erg riskant, maar in het vervolg komt wit er toch niet doorheen.

15. Td3!

De loper kan niet genomen worden, 15...hxg5 16.fxg5 Ph7
17.Pxe6 en zwart kan opgeven.

15...Pc5 16.Th3 Pcx4 17.Pxe4

17.Lxh6 Dc5; 17.Pxe6 Db6+
18.Kh1 fxe6 19.Lxe6+ Kh8
20.Lxh6 gxh6 21.Txh6+ Kg7

17... Pxe4 18.Pxe6 Db6+
19.Kh1 Lxg5 20.fxg5 Pxg5
21.Dh5 fxe6 22.Tg3 Tf8 23.Tg1
Tf6 24.h4 Pe4 25.Tg6 Dd4
26.Lxe6+ Txe6 27.Txe6 Pg3+
0-1

Na nog een remise van Erwin Heynen, in betere stelling (2½-1½), wist ook Bonno Pel te winnen tegen een al eerder door hem geplette tegenstander (3½-1½).

De degradatiezorgen waren definitief voorbij toen Jan Baljé na een rare theoretische variant van het Engels, na zware

tijdnood, remise speelde (4-2). Invaller **Coenraad Spaans** kwam zeer verloren te staan, vocht terug en wist uiteindelijk nog te winnen (5-2).

Ook **Bart Davids** wist zijn eerste overwinning van dit seizoen te scoren, nadat hij overigens in de opening al gewonnen stond (6-2).

Door deze uitslag is **Unitas 1** veilig en is de laatste ronde tegen **Philidor Leeuwarden 2** alleen nog voor de statistieken van belang.

Gedetailleerde uitslag:

Unitas 1	-	ZSC/Saende	6-2
M.Boekschoten	-	C.v Dongen	½-½
Jan Baljé	-	H.Galjé	½-½
E.Heynen	-	A.Breedveld	½-½
B.Pel	-	B.vd Bergh	1-0
W.Fokkens	-	C.Roet	½-½
B.Davids	-	R.vd Meer	1-0
H.t.Doeschate	-	E.Woudt	1-0
C.Spaans	-	W.Zwinkels	1-0

Philidor 2 - Unitas 1 20-04-96

Op deze mooie lentedag ontbraken **Bonno, Michiel** en **Jan** (bord

1 t/m 3). **Frans Vermeulen, Henk Bosveld** en ikzelf waren de invallers. Spelers uit **Unitas 2** konden niet worden ingezet vanwege het degradatieduel van **Unitas 2** in Sneek.

Van de wedstrijd heb ik weinig gezien, omdat ik een zware partij speelde tegen ex-Unitasser **Auke v/d Heide**. Het werd in ieder geval een zware nederlaag. Alleen **Henk ten Doeschate** en **Frans Vermeulen** scoorden een halfje.

Na afloop reisden **Erwin, Henk B.** en ik door naar Sneek om **Unitas 2** aan te moedigen, maar dat bleek na aankomst niet meer nodig. Gelukkig had **Unitas 2** zich weten te handhaven.

Gedetailleerde uitslag:

Philidor 2	-	Unitas 1	7-1
J.Boersma	-	E.Heynen	1-0
W.Jongsma	-	C.Praagman	1-0
O.Schriemer	-	W.Fokkens	1-0
H.van Popta	-	H.t.Doeschate	½-½
A.vd Heide	-	D.Warmelink	1-0
E.Heidinga	-	B.Davids	1-0
A.Boogert	-	F.Vermeulen	½-½
J.Werle	-	H.Bosveld	1-0

Resultaten spelers Unitas 1 in de KNSB:

Michiel Boekschoten	2	uit 8
Jan Baljé	5½	uit 9
Bonno Pel	4	uit 8
Kees Praagman	2	uit 7
Erwin Heynen	3½	uit 9
Wim Fokkens	5½	uit 9
Henk ten Doeschate	6	uit 10
Bart Davids	2½	uit 9
Invallers	2	uit 7

KNSB-competitie 96/97

Inmiddels zijn de indelingen en speeldatums bekend. Een ieder die volgend seizoen in Unitas 1 of 2 denkt te spelen, wordt vriendelijk verzocht deze data in de agenda te beitelten.

Speeldata

21 september	uit
19 oktober	thuis
23 november	uit
14 december	thuis
11 januari	uit
15 februari	thuis
8 maart	uit
5 april	thuis
26 april	uit

Indeling 2A

Unitas 1

1. Philidor 2 (Leeuwarden)
2. BSG 2 (Bussum)
3. Caissa 1 (Amsterdam)
4. Fischer Z (Amsterdam)
5. Tal 1 (Amsterdam)
6. Lewenborg
7. Apeldoorn
8. Haren 1
9. Amstelveen 2

Indeling 3A

Unitas 2

1. Philidor 3 (Leeuwarden)
2. Groningen 3
3. Caissa 2 (Amsterdam)
4. O en O Kampen
5. Tal 2 (Amsterdam)
6. VAS/ASC (Amsterdam)
7. Amersfoort 2
8. ZSG (Zwolle)
9. Grasmatt (Amsterdam)

Let op:

In Schakend Nederland juni 1996 staan verkeerde data vermeld!

Ober, vijf bier!!

door Karel Schoenmaker

Assen - Unitas 4

26-4-96

Het is de laatste wedstrijd van het seizoen.

Wij hebben de voorgaande wedstrijden jammerlijk verloren, waardoor we zelfs in degradatiegevaar verkeren. Als we verliezen degraderen we, bij gelijkspel of winst degradeert Assen. Een extra beladen duel dus. Belangrijk is dat we zonder invallers aantreden, iets wat dit seizoen te weinig is gebeurd (Eddie belooft beterschap voor '96/'97).

Een sprong terug in de tijd:

Aan het eind van het seizoen '94/'95 komt een tweetal ietwat overmoedige mannen elkaar tegen aan de bar van "Het Denksportcentrum". Het is in de tijd dat Joop Bartels nog beheerder en kroegbaas is.

Het zijn Bert Klaassens (Assen) en Karel Schoenmaker (Unitas 4). Unitas 4 is net gepromoveerd en zal het volgende seizoen Assen tegenkomen. Vooruitlopend op deze ontmoeting komen ze onder het genot van enkele biertjes tot een weddenschap. Doel is om het seizoen '95/'96 feestelijk af te sluiten; maar wie betaalt het bier? Er wordt afgesproken dat bij 5-3 voor Assen Bert een krat wint, en per halfje komt daar een krat bij. Bij 4½-3½ wint Karel een krat, waar natuurlijk ook per halfje een krat bijkomt. Erwin Heijnen en Bart Davids doen mee aan de kant van Bert en Michiel Stafleu aan de kant van Karel.

De wedstrijd:

Grappig is dat juist Bert Klaassens als eerste klaar is. **Jan Wedeyen** speelt Spaans, Bert antwoordt met iets klassieks als Pa5 en c5 (het schijnt ook nog te kunnen). Jan brengt een

nieuwtje en in het middenspel geeft Bert een vol stuk weg en geeft even later op, 0-1. Zie de partij aan het eind van dit stuk.

Erik Meis speelt een prima pot. Na de opening heeft zijn tegenstander een geïsoleerde d-pion. Nadat Erik wat gaat drukken en er een paar complicaties in stopt is het vlot gebeurd, 0-2.

Zo tegen negenen meldt **Eddie Gnirrep** trots dat het weer een Boedapester is geworden. Bij het aanschouwen van de stelling zie ik dat wit er iets saais van heeft gemaakt. Er komt een eindspel van beiden een toren met 6 of 7 pionnen op het bord; remise dus, ½-2½

Gosse Hartsema speelt zonder het te weten een Philidor; hij kan zich beter beperken tot de Pirc. Hij offert als volgt een pion op f7: 1.e4 d6 2.d4 Pf6 3.Pf3 Lg4 4.Pc3 Pc6 5.Lc4 e5? 6.dxe5 dxe5 7.Lxf7+. Gosse is zijn rochade dus ook kwijt, maar laat gelukkig de looper staan. Wit gaat nu rustig achterover leunen en dan gaat het van kwaad tot erger. Gosse incasseert eerst een kwal en daarna nog wat kleiner materieel. Het eindspel van toren tegen drie stukken gelooft de witspeler wel, ½-3½.

Tussenstand: Na deze flitsende start lijkt de overwinning, klassebehoud en een aantal kratten bier binnen handbereik. De waarheid is dat Hans, Meine en Michiel slecht staan en dat Karel een dubieus kwaliteitsoffer pleegt. Gelukkig pakt het kwaliteitsoffer van **Karel Schoenmaker** met enige mede-wer-

king goed uit en dus staat Karel ineens beter. Even later volgt een gedwongen tegenoffer en kan de witspeler met slechts één pion minder remise maken. Dit mag niet van de teamleider van Assen (Erwin Heijnen) en zo kost het een krat extra, ½-4½ !

Nog voor de tijdcontrole is ook Hans van ter Toolen klaar. Uit de opening heeft hij weinig gehaald en het middenspel brengt vage kansen en reële problemen. In opkomende tijdnood probeert Lukkien winst te forceren, en gaat gestrekt (zonder dame of mat) onderuit. Zijn commentaar: "Speelt hij altijd op het eerste bord? Hij speelt zo raar!" Een meevaller van twee kratten! ½-5½.

Michiel Stafleu komt gedrongen uit de opening, geeft een pion voor wat bewegingsvrijheid en belandt in een moeilijk eindspel. Na dameruil is het bekeken, 1½-5½.

Als laatste is Meine Straatman nog bezig. De laatste tijd had hij uitgebreid zitten verkondigen dat hij, ja alleen hij, moeiteloos topscorer van het team ging worden. Hij komt goed uit de opening tegen Auener (ook een arts) en lijkt vlotjes te gaan winnen. Het enige probleem is dat hij het zwarte centrum te ver laat doorhobbelen. In hogere zin staat hij dus verloren. Voor alle zekerheid nog maar doorknokken tot het afbreken. Het afbreken haalt hij nog, het uitspelen niet, 2½-5½.

En dus blijven wij in de Promotieklasse en degradeert Assen. Bovendien winnen we 5 kratten bier (wie zal dat allemaal gaan opdrinken?).

Gedetailleerde uitslag:

Assen	-	Unitas 4	2½-5½
Lukkien	-	H.vt Toolen	0 -1
Hoogeveen	-	K.Schoenmaker	0 -1
J.Auener	-	M.Straatman	1 -0
R.den Dekker	-	G.Hartsema	0 -1
R.vd Meulen	-	E.Meis	0 -1
J.Misdrom	-	M.Stafleu	1 -0
B.Klaassens	-	J.Wedeven	0 -1
P.Jansema	-	E.Gnirrep	½ -½

Als zout in de wonde:

Wit: Jan Wedeven
Zwart: Bert Klaassens

Spaans

1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lb5 a6
4.La4 Pf6 5.0-0 Le7 6.Tel b5
7.Lb3 d6 8.h3 0-0 9.c3 Pa5
10.Lc2 c5 11.d4 Dc7 12.Pbd2
cxd4 13.cxd4 Lb7 14.d5 Tac8

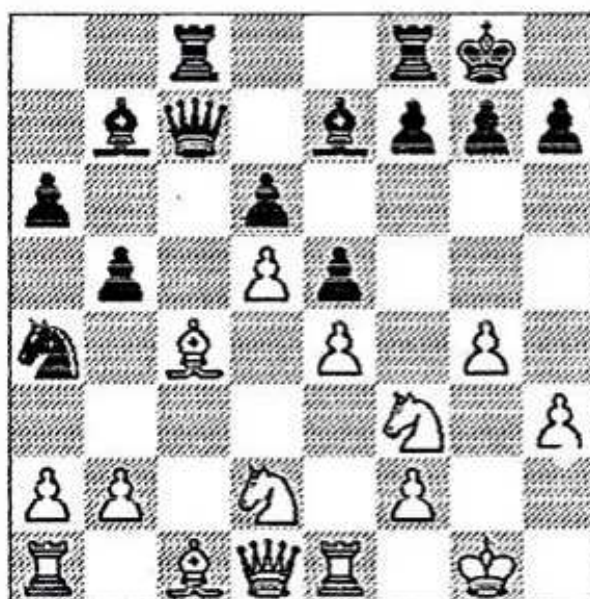
Nu staan zwarts stukken op de damevleugel buiten spel.

15.Ld3 Pd7 16.g4

Om 16...f5 tegen te gaan.

16...Pc5 17.Lf1 Pa4 18.Ld3
Pc4? 19.Lxc4

Zwart speelde nog een paar zetten door en gaf toen op.

INTERNE COMPETITIE

Eindstand

Meine Straatman

Spelers met meer dan 15 partijen

NR	SPELER	KL	SCORE	PAR	PNT	BEGIN	+/-
1	v d Wal	-1	18½	25	274	200	74
2	Bleeker	1	16½	29	246	198	48
3	Boekschoten	1	12	17	246	199	47
4	van Pelt	-1	13½	21	235	190	45
5	Westerkamp	3	12	19	232	189	43
6	Boer	0	11½	22	228	199	29
7	ten Doeschate	1	9½	15	226	195	31
8	Knol	1	10	19	225	198	27
9	Palmans	-1	8½	15	219	193	26
10	Jans	1	13	23	218	182	36
11	Wellner	0	11	24	215	197	18
12	van ter Toolen	-2	11½	26	213	192	21
13	Batterink	0	9½	16	212	181	31
14	Westerman	-3	9	17	211	190	21
15	Straatman	1	8½	21	211	194	17
16	Hoffer	-1	9	15	210	180	30
17	Meis	-1	10	21	201	187	14
18	Veninga	0	9	16	199	175	24
19	Oliemans	0	8	16	199	180	19
20	Achterhof	1	8	19	198	187	11
21	Houtsma	0	9½	20	197	179	18
22	Koning	0	8½	18	197	180	17
23	Steggink	1	9½	17	196	170	26
24	Hielkema	0	12	26	196	175	21
25	Roossien	1	7½	15	194	175	19
26	Zijlstra	-2	7½	18	191	184	7
27	Stafleu	0	8	22	191	185	6
28	Boetes	1	8	15	189	170	19
29	de Wolf	2	8	22	183	179	4
30	v Delden	-1	0	17	122	170	-48

Dit is de voorlopige eindstand. Wel wil ik alvast de oude en nieuwe kampioen Jannes van der Wal feliciteren. Conclusies en analyses kunnen pas in het volgende nummer aan de orde komen.

Alle spelers

NR	SPELER	KL	SCORE	PAR	PNT	BEGIN	+/-
1	v d Wal	-1	18	24	273	200	73
2	Bleeker	1	16½	29	246	198	48
3	Boekschoten	1	12	17	246	199	47
4	van Pelt	-1	13½	21	235	190	45
5	Westerkamp	3	12	19	232	189	43
6	Boer	0	11½	22	228	199	29
7	ten Doeschate	1	9½	15	226	195	31
8	Knol	1	10	19	225	198	27
9	Palmans	-1	8½	15	219	193	26
10	Jans	1	13	23	218	182	36
11	Kawar	0	10	12	216	170	46
12	Wellner	0	11	24	215	197	18
13	Warmelink	0	6	10	213	185	28
14	Walinga	-1	7	11	213	190	23
15	Batterink	0	9½	16	212	181	31
16	Vermeulen	1	6½	11	212	186	26
17	van ter Toolen	-2	11	25	212	192	20
18	Westerman	-3	9	17	211	190	21
19	Davids	1	6½	13	211	196	15
20	Straatman	1	8	20	210	194	16
21	Hoffer	-1	8½	14	209	180	29
22	B. Drolenga	-1	4½	7	208	185	23
23	Hartsema	-1	5½	11	208	191	17
24	Heijnen	0	5	10	208	197	11
25	Verschueren	0	7	14	205	188	17
26	Wedeven	0	6	12	205	188	17
27	Ordelman	0	2½	4	204	185	19
28	Hovenga	0	3½	6	204	190	14
29	Beetstra	-1	4	5	202	185	17
30	Pouw	0	5	8	201	185	16
31	Meis	-1	10	21	201	187	14
32	Woudstra	0	7½	12	200	175	25
33	Bosveld	0	2	2	200	190	10
34	Veninga	0	9	16	199	175	24
35	Oliemans	0	8	16	199	180	19
36	Achterhof	1	8	19	198	187	11
37	Kubbenga	0	2½	4	198	190	8
38	Pel	0	1	2	198	196	2
39	Houtsma	0	9½	20	197	179	18
40	v Hamond	0	0	0	197	190	7
41	Steggink	1	9½	17	196	170	26
42	Koning	0	8	17	196	180	16
43	Hielkema	0	11½	25	195	175	20
44	Van der Borg	0	4½	8	195	180	15
45	Balje	-2	1½	4	195	195	0
46	Roossien	1	7½	15	194	175	19
47	Willemsma	0	1	2	194	190	4
48	Hoekstra	-1	7	13	193	170	23
49	Pauw	0	0	0	192	190	2
50	Romijn jr	0	5½	10	191	176	15
51	Zijlstra	-2	7½	18	191	184	7
52	Salomons	-1	1	1	191	185	6
53	Kloosterman	-1	½	1	191	190	1

NR	SPELER	KL	SCORE	PAR	PNT	BEGIN	+/-
54	Koole	1	1	3	191	192	-1
55	Ter Halle	1	3	5	190	180	10
56	Stafleu	0	7½	21	190	185	5
57	Schoenmaker	0	1	4	190	185	5
58	Colly	0	0	0	190	185	5
59	Sluzewski	0	0	0	190	185	5
60	Pijl	-1	6½	11	189	170	19
61	Janssen	-1	4	7	189	177	12
62	Harms	0	0	0	189	185	4
63	Boetes	1	7½	14	188	170	18
64	v d Marel	0	½	2	188	190	-2
65	Klaassens	0	1	2	187	185	2
66	Spaans	0	1	2	187	185	2
67	Gnirrep	0	0	0	186	185	1
68	Kroezen	2	5	12	185	180	5
69	J.Hummel	-1	1	1	185	180	5
70	Nieuwenweg	-1	6½	13	183	170	13
71	de Wolf	2	8	22	183	179	4
72	Blaauw	0	1	2	182	180	2
73	Boxelaar	0	5½	14	181	176	5
74	Smulders	-1	4½	13	181	180	1
75	v d Feen	0	0	0	181	180	1
76	Verheul	-1	2	5	180	175	5
77	Gerlich	1	1	1	180	175	5
78	Willems	1	4½	9	179	170	9
79	Rahman	1	3	5	179	170	9
80	Kramer	1	3	5	179	170	9
81	Aarts	0	0	0	179	175	4
82	Jager	-1	3	7	178	175	3
83	Th Fokkens	0	0	0	178	175	3
84	Rundberg	0	0	0	177	175	2
85	Alting	0	5½	14	176	172	4
86	de Groot	-1	2½	5	175	170	5
87	Bouma	1	1	1	175	170	5
88	Naasz	1	1	1	175	170	5
89	Altena	1	1	1	175	170	5
90	Kiers	0	3	12	175	183	-8
91	Wildeman	0	3	8	174	170	4
92	al Zaheere	-1	3	7	174	170	4
93	Huizenga, He.	2	1	2	172	170	2
94	Stoppels	0	1	2	172	170	2
95	Corte	0	1	2	172	170	2
96	Waskowsky	-1	0	1	172	175	-3
97	D Hummel	1	0	1	172	175	-3
98	Van der Veen	-1	0	1	172	175	-3
99	Vogt	-1	4½	13	170	170	0
100	Huizenga H.	0	2	6	168	170	-2
101	Huizenga S.	0	2	6	168	170	-2
102	Hofstra	0	2	6	168	170	-2
103	Mehran	-1	0	1	167	170	-3
104	Randazzo	0	1	4	166	170	-4
105	Dijkstra	1	0	3	163	170	-7
106	Staal	0	3½	12	162	170	-8
107	Swart	1	0	3	161	170	-9
108	v Delden	-1	0	17	122	170	-48

ronde 34		30.05.96	Boetes	-Oliemans	1-0
Knol	-v Pelt	½-½	Wildeman	-Zijlstra	0-1
Jans	-Boer	1-0	afg.partij ronde 24		
Bleeker	-Palmans	½-½	ten Doeschate-Westerman		½-½
Kawar	-ten Doeschate	1-0	afg.partij ronde 33		
Wedeven	-v ter Toolen	½-½	v ter Toolen -Jans		0-1
Achterhof	-Hartsema	0-1			
Batterink	-Hielkema	1-0	ronde 36		13.06.96
Roossien	-Kroezen	1-0	Westerkamp	-v ter Toolen	1-0
Woudstra	-Boetes	1-0	Kawar	-Baljé	½-½
Hoekstra	-Wildeman	1-0	Oliemans	-Boetes	½-½
Staal	-Zijlstra	0-1			
afg.partij ronde 32			ronde 37		20.06.96
Steggink	-Batterink	0-1	Boekschoten	-Walinga	1-0
afg.partij ronde 33			Palmans	-v d Marel	½-½
Kawar	-Vermeulen	½-½	Baljé	-ten Doeschate	0-1
Stafleu	-Woudstra	0-1	Hoffer	-v ter Toolen	afg
			Houtsma	-Wellner	0-1
ronde 35		06.06.96	Straatman	-Hoekstra	1-0
ten Doeschate-v Pelt		½-½	Steggink	-Pijl	½-½
Knol	-Batterink	½-½	Oliemans	-Staal	1-0
v ter Toolen	-Palmans	1-0	Boetes	-Stafleu	afg
Vermeulen	-Wellner	1-0	afg partij ronde 32		
Straatman	-Kawar	0-1	Dauids	-Boer	0-1
Jans	-Wedeven	½-½			
Houtsma	-Woudstra	0-1	ronde extra		27.06.96
Kroezen	-Hoffer	0-1	ten Doeschate-Baljé		1-0
Stafleu	-Steggink	0-1	Boetes	-Hoffer	0-1
de Wolf	-Hielkema	0-1			

OPENBARE BIBLIOTHEEK GRONINGEN

**Lezen en schaken en lezen over schaken:
daarvoor ga je naar de bibliotheek!**

In de centrale vestiging van de Openbare Bibliotheek Groningen staat op de eerste verdieping een uitgebreide collectie schaakboeken, speciaal gericht op wedstrijdschakers. Er zijn meer dan honderd titels voorhanden, een PC biedt toegang tot Nic base en voor wie ter plekke wil studeren is er een schaakbord met toebehoren beschikbaar. Iedereen kan gratis gebruik maken van deze schaakcollectie. alleen voor het lenen van boeken is een lidmaatschap van de Openbare Bibliotheek vereist.

Openbare Bibliotheek Groningen

Oude Boteringestraat 18

Tel: 3 683 683

Zomersnelschaakkampioenschap van Unitas

Alef Boer

Finalegroep A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	pnt
1. Jannes van der Wal	x	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
2. Alef Boer	0	x	1	1	1	1	1	1	1	1	8
3. Bert van der Marel	0	0	x	1	½	1	0	1	1	1	5½
4. Michael Kubbenga	0	0	0	x	1	1	½	0	1	1	4½
5. Micha Jans	0	0	½	0	x	0	1	1	1	1	4½
6. Nico Bleeker	0	0	0	0	1	x	1	1	0	1	4
7. Bart Davids	0	0	1	½	0	0	x	½	1	1	4
8. Alexander van Pelt	0	0	0	0	0	0	½	x	1	1	2½
9. Erwin Heynen	0	0	0	1	0	1	0	0	x	0	2
10. Jan Batterink	0	0	0	0	0	0	0	0	1	x	1

Finalegroep B	1	2	3	4	5	6	7	8	9	pnt
Martijn Pauw	x	0	1	0	1	1	1	1	1	6
Bert Drolenga	1	x	1	0	1	½	1	0	1	5½
Miklós Hoffer	0	0	x	1	1	1	1	1	0	5
Jan Achterhof	1	1	0	x	1	0	0	1	0	4
Rasheed al Zaheere	0	0	0	0	x	1	1	1	½	3½
Gosse Hartsema	0	½	0	1	0	x	1	0	1	3½
Erik Meis	0	0	0	1	0	0	x	1	1	3
Ewout Verschueren	0	1	0	0	0	1	0	x	1	3
Bouke Woudstra	0	0	1	1	½	0	0	0	x	2½

Finalegroep C	1	2	3	4	5	6	7	8	9	pnt
Kawar Yakinsjah	x	½	0	1	1	1	1	1	1	6½
Peter Koning	½	x	1	1	0	0	1	1	1	5½
Mark Smulders	1	0	x	0	½	1	1	1	1	5½
Michiel Stafleu	0	0	1	x	1	0	1	1	1	5
Roland Kroezen	0	1	½	0	x	½	1	1	1	5
Hans van ter Toolen	0	1	0	1	½	x	1	1	0	4½
Paul Vogt	0	0	0	0	0	0	x	1	1	2
Garona Noordhuis	0	0	0	0	0	0	0	x	1	1
Ben de Wolf	0	0	0	0	0	1	0	0	x	1

Op vrijdag 24 mei was het weer tijd voor de traditionele afsluiting van het externe seizoen. Vroeger keek je hiernaar uit vanwege de enorme gezelligheid die vooral te danken was aan de chaotische organisatie.

Vooraf Frits Plat, vaak nog prettiger aangeschoten dan de meeste deelnemers, was hier met zijn scheidsrechtersfluit debet aan. Helaas, helaas, voorbij is deze tijd.

De verzakelijking heeft ook hier zijn intrede gedaan en hiermee ook de afname in belangstelling.

Dit jaar deden er slechts 29 teams mee. Nog niet zo heel lang geleden zat de bovenste zaal propvol met bijna 50 teams!

Gelukkig was Unitas wel ouderwets goed vertegenwoordigd met 5 teams.

Hiervan bereikten maar liefst 3 teams de hoogste finalegroep: Unitas 1 (de toppers), Unitas 5 (het oude lullen team; deed het zeer goed) en Unitas 2 (de oudere jongeren).

Unitas 4 (het e4-overtroep team) en Unitas 3 (het eigenlijke Unitas 4) eindigden hoog in de lagere groepen.

Het was verder een avond van oude bekenden. Joop Bartels kwam langs en heeft nog steeds geen heimwee naar ons en na afloop maakte Piet Hondema de bar nog lang onveilig. Zijn enthousiaste verhalen uit de oude doos deden je bijna naar de goude oude tijd terugverlangen....

Finalegroep 1.

1. Lewenborg 1	28½
2. Unitas 1	22
3. Haren 1	21
4. ESG 1	20
5. Sissa 1	15½
6. Groningen 1	14
7. Unitas 5	10
8. Unitas 2	9

Finalegroep 3

1. Staunton Helpman 1	19½
2. Spassky's	17
3. Unitas 4	16½
4. Morphy's Law	16½
5. Lewenborg 2	14½
6. Vare United	13
7. Sissa B	8

Finalegroep 4

1. Unitas 3	20
2. DSC	18½
3. Sissa 3	16½
4. Lewenborg 3	16
5. Kasteel	14½
6. Assen 2	11½
7. Assen 3	8

Enkele persoonlijke scores:

	Vorronden	Finalegroep	Totaal
Unitas 1			
Michiel Boekschoten	7½ uit 9	3½ uit 7	11 uit 16
Henk Bosveld	5 uit 9	5 uit 7	10 uit 16
Dick Warmelink	2 uit 2		2 uit 2
Henk ten Doeschate	6½ uit 9	3½ uit 7	10 uit 16
Bart Davids	6½ uit 9	5 uit 7	11½ uit 16
Bonno Pel	5 uit 7	5 uit 7	10 uit 14

Unitas 5			
Piet Hondema	5 uit 8	3 uit 7	8 uit 15
Jan Wellner	5 uit 8	2 uit 7	7 uit 15
Wout Knol	5 uit 8	½ uit 7	5½ uit 15
Jan Harms	6 uit 8	2 uit 7	8 uit 15
Wim Fokkens	4½ uit 7	2½ uit 7	7 uit 14
Erik Meis	0 uit 1		0 uit 1

Unitas 2			
Ton Palmans	7½ uit 9	0 uit 7	7½ uit 16
Bert Drolenga	4½ uit 9	1 uit 7	5½ uit 16
Nico Bleeker	4 uit 9	0 uit 7	4 uit 16
Bert Westerkamp	6 uit 9	3 uit 6	9 uit 15
Harro Ordelman	6 uit 9	4 uit 7	10 uit 16
Dick Warmelink		1 uit 1	1 uit 1

Unitas 3			
Hans van ter Toolen	3 uit 7	5 uit 5	8 uit 12
Karel Schoenmaker	5 uit 7	3½ uit 5	8½ uit 12
Michiel Stafleu	2 uit 7	1½ uit 4	3½ uit 11
Ben de Wolf	0 uit 6	1 uit 2	1 uit 8
Kawar Yakinsjah	4 uit 7	3 uit 5	7 uit 12
Dick Warmelink	½ uit 4	2 uit 4	2½ uit 8
Jan Achterhof	0 uit 2	4 uit 5	4 uit 7

Unitas 4 (e4-overtoepteam)

Alef Boer
 Alexander van Pelt
 Eddie Janssen
 Erik Meis
 Ewout Verschueren
 Mark Smulders

Van dit laatste team waren de persoonlijke scores helaas niet meer te achterhalen.

Het loperspel is vooral bekend als een voorkomende opening, nl. 1.e4 e5 2.Lc4.

Mijn favoriet (zowel met wit als met zwart) is 2...Pc6 3.Pf3 Pf6, en het tweepaardenspel in de nahand staat op het bord.

Eigenlijk is "loperspel" geen goede benaming van deze opening. Het is namelijk een opening waarmee je als wit probeert om zwart op het verkeerde been te zetten. Bovendien hou je met 2.Lc4 nog verschillende mogelijkheden open, zoals 3.Pc3 3.Pf3 3.f4 3.d4, met overgangen naar verschillende mogelijke openingsvarianten. Met andere woorden, je kunt een scherpe pot verwachten met zo mogelijk veel direct wapengeweld. Een wat meer toepasselijke naam zou zijn "balanceeropening" of "slagerspel".

Het punt is namelijk dat de loper een subtiel stuk is. En juist in de opening voelt hij zich het minst op zijn gemak. Neem bijvoorbeeld een willekeurige opening als het Spaans en zie hoe onbeholpen de witte loper zich naar een redelijk veld beweegt (bijv. 1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 etc.; de witte loper gaat dus via b5, a4 naar b3, en even later in de meeste gevallen zelfs naar c2).

In het middenspel voelt hij zich al een stuk beter. Vooral als de lopers gezamenlijk op de vijandelijke veste drukken. Menigeen is terecht benauwd voor de gebundelde kracht van het loperpaar. Daarom ruilt een gemiddeld schaker niet graag zijn twee lopers in tegen de vijandelijke paarden.

In het eindspel aangekomen be-

wijst een loper zijn ware kracht. Belangrijke randvoorwaarde is dat hij de ruimte krijgt om te lopen. In dat geval is een loper boven een paard te prefereren.

Paarden hebben de neiging om enerzijds onvoorspelbaar en gevaarlijk te gaan hobbelen; anderzijds zijn het kortzichtige beesten die slechts een beperkt deel van het bord overzien.

Nee, dan een loper. Hij kan weliswaar maar de helft van de velden bezetten, maar beweegt een stuk soepeler.

Als lopers elkaar in het eindspel ontmoeten is het handig dat ze van dezelfde kleur zijn, daar het anders heel vaak en saai remise wordt. Bij gelijkwaardige lopers is het een subtiel spel waar de lopers de goede diagonalen en velden moeten opzoeken en de vijandelijke koning essentiële velden ontnemen. Ter ere van het schaakspel zou dus eigenlijk zo'n eindspel "loperspel" moeten heten, want pas dan zijn ze, mits goed en vakkundig aangestuurd, op hun best.

Als voorbeeld twee lopereindspelen die ik in twee opeenvolgende seizoenen op het bord kreeg. Overeenkomsten zijn dat ik beide partijen wit heb en dat beide keren de tegenstander voor Groningen speelt. Een verdere overeenkomst is dat ik in beide partijen werd overklast in openingskennis, iets wat mijn teamgenoten bijna elke partij moeten aanschouwen (ze worden tegenwoordig alleen nog maar bang als ik na de opening beter sta). Het middenspel heb ik in beide partijen goed gekeept en zo tegen het afbreken

heb ik een lopereindspel op het bord gekregen waarin die van mij iets beter over het bord beweegt.

1e partij:

Wit : Karel Schoenmaker
Zwart: Joyce Fongers
Unitas 3 - Groningen 4 (6-4-95)

Uitslag 4½ - 3½. Opening:
Traxler.

Ik sla met de loper op f7 en speel veel te slap verder. Gelukkig mishandelt Joyce het middenspel, zodat we nog aan het eindspel toekomen. Na de 40e zet wordt afgebroken in de volgende stelling:

Wat valt op?

Ik sta een pion voor, maar vooral: mijn loper staat beter geposteerd. Joyce denkt met enige overmoed dat de pion op a2 mij de kop gaat kosten. Maar zoals vaker in het leven krijg je bij zulke acties het lid op de neus.

Bij het afbreken had ik sowieso het idee dat ik beter stond, maar of het gaat winnen?

Natuurlijk heb ik 41.Ke2 afgegeven. Dit geeft niets weg en

vernielt geen mooie plannen. In de analyse met de Groningers na afloop van de wedstrijd vonden ze geen winnende voortzetting.

Even later aan de bar vind ik hem wel. In het vervolg analyseerde Wout Knol ook mee; hij wist mijn 'barzet' niet. De grap is dat hij middels tempo-spel zwart tot overgave dwingt in zijn analyse. Mijn analyses waren een stuk simpeler. Wat kan zwart doen na 41.Ke2? 41...d4, 41...exd3+, 41...Lc5, (of 41...Lg1) of 41...Lc1.

stuk voor stuk:

A. 41...d4 42.dxe4 Kb5 (na 42...Ka3 loopt de e-pion door) 43.Kd3 Kc5 44.Lf8+ Kb5 45.e5 Lf2 46.e6 Kc6 47.Lxb4 Lxg3 48.Kxd4 en wit wint wel, denk ik.

B. 41...exd3+ 42.Kxe3 dxc2 43.Kd2 Ka3 44.Kxc2 Kxa2 45.Lb2 b3+ 46.Kc1 d4 47.Lxd4 etc. 1-0

C. 41...Lc5 42.dxe4 dxe4 43.Lb2 Ld6 (op 43...Kb5 44.Lc1 Kc4 45.Lxg5 Kc3 46.Lf6+ Kxc2 en de 2e g-pion loopt naar dame; waar een dubbelpion al niet goed voor is) 44.Ke3 Lxg3 45.Kxe4 Lf4 (anders volgt Lc1) 46.Kd5 Kb5 (op 46...Ld2 volgt 47.Kd4 Kb5 48.c4+ etc.) 47.c4+ bxc3 (anders loopt de c-pion gewoon door) 48.Lxc3 Lc1 49.Ke5 en ik win gewoon de g-pion erbij. Als zwart eerst de a-pion ophaalt dan volgt iets instructiefs:

49...Ka4 50.Kf5 Ka3 51.Lf6 Kxa2 52.Lxg5 La3 53.Lf6 Lc1 54.Le5 Kb3 55.Lf4 La3 56.g5 Kc4 57.g6 Lf8 58.Kf6 Kd5 59.Kf7 en 1-0.

Wat over blijft is 41...Lc1, waarna ik vervolg met 42.dxe4 dxe4 43.c4! Al het andere leidt slechts tot een mager halfje! op 43...Ka3 loopt de c-pion gewoon door; op 43...Ka5 volgt het leuke

44.Ld4 Ka4 (anders moet de b-pion geofferd worden; het eindspel met 2 pionnen meer is gewonnen, alhoewel het geen kwaad kan er eens naar te kijken)

45.Kd1 La3?!! 46.Kc2 Ka5

47.Le3 etc.;

op 43...e3 44.Ld4 b3 45.axb3+ Kxb3 46.c5 La3 47.c6 Ld6

48.Lb6 etc. 1-0;

en ook na 43...b3 44.axb3+ is het snel uit.

De vervelendste (zeker als je het thuis niet goed hebt bekeken) zet is 43...La3. Er volgt

44.Ke3 b3 45.axb3+ Kxb3

46.Kxe4 Kxc4 47.Lf6 Ld6

48.Lxg5 Lxg3 49.Le7 Le1 50.g5

Lc3 51.Lf6 Lb4 52.g6 Lf8

53.Ke5 Kd3 54.Ke6 Ke4 55.Kf7

Kf5 56.Le7 Lh6 57.La3!!

Ik heb er dus een behoorlijk tijdje tegen aan zitten zweten om dit te vinden.

57...Kg5

anders volgt Lc1 met winst

58.Lc1+ Kh5 59.Lxh6 Kxh6

60.g7

Uit dit geheel concludeer ik koeltjes dat als het geheel één rij naar links wordt geschoven het gewoon remise is.

Ook na 43...bxc3 e.p. 44.Lxc3 kan zwart snel douchen na

44...Ka3, 44...Ka5 of 44...e3;

ook hier is 44...La3 het

taaist:

45.Ke3 Ld6

Wat valt er nu over zo'n eindspel te zeggen. Met één pion meer kun je winnen. Het is echter wel zaak om van alle tempo's gebruik te maken. Tevens moet ik in alle varianten mijn witte monarch tussen de zwarte en de vrije pion houden. Dan gaat het wel goed.

En hoe liep het dan af, zul je je afvragen.

Awel, Joyce had wellicht nog nooit eerder een partij afgebroken. Derhalve verscheen ze

niet bij het uitspelen, hoewel ik van Klaas Fongers (haar vader, en een ex-collega van mij) hoorde dat het wel geanalyseerd was; ook zij hadden c4 gevonden.

Jammer, alle analyse voor niets. Alhoewel ik moet constateren dat ik het wel met plezier heb gedaan.

2e partij:

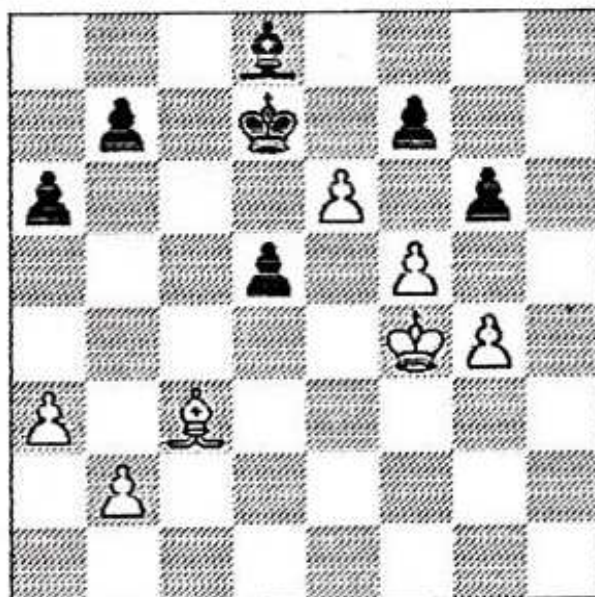
Wit : Karel Schoenmaker

Zwart: Koen Haveman

Unitas 4-Groningen 5 (11-1-96)

Uitslag: 3½-4½ Opening: Alapin.

In de opening ben ik mijn voordeel snel kwijt en kom iets minder te staan. Na het middenspel (en lichte tijdnoed voor zwart) sla ik toe. Bij het afbreken op de 41e zet staat de volgende stelling op het bord:

Mijn laatste zet was natuurlijk 41.e6+.

En dan maar analyseren. Wat kan zwart afgegeven hebben? Koen dacht er 25 minuten over na, dus het moet haast wel een goede zijn.

1. een koningszet
2. fxe6

Eerst maar eens kijken wat een koningszet oplevert.

Naar de c-lijn of d6 verliest acuat.

41...Ke7 42.exf7 (na 42.Lb4+ Ke8 heeft zwart vervelende dreigingen; de d-pion loopt door met bijv. Lf6 erbij) gxf5 (anders verliest zwart sneller) 43.Kxf5 Kxf7 44.Ke5 Kg6 45.Kxd5 Kg5 (op 45...Lc7 volgt natuurlijk 46.Ld2) 46.Kd6 en wit gaat winnen. Op 41...Ke7 moet wit geen 42.Ke5 spelen: 42...Lc7+ 43.Kxd5 gxf5 44.gxf5 fxe6+ 45.fxe6 en zwart houdt remise: de witte koning komt niet bij de zwarte pionnen (en de looper evenmin).

Het moge duidelijk zijn dat na 41...Ke8 42.exf7+ Kxf7 43.Ke5 het dus ook snel uit is.

Konklusie: na een koningszet win ik snel.

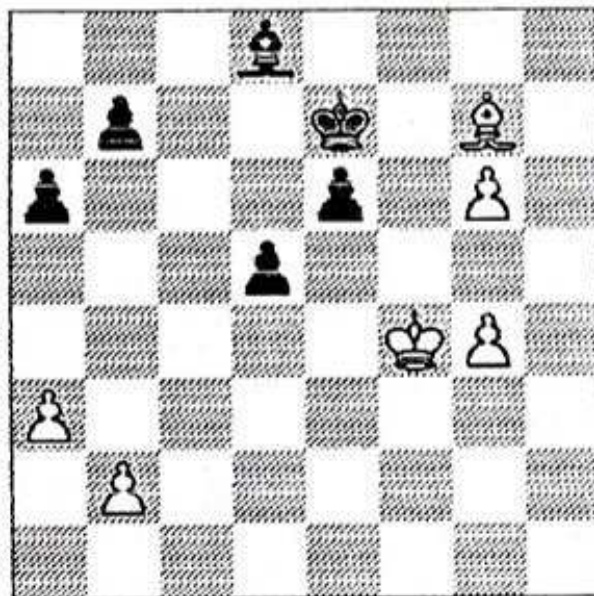
Hoe gaat het dan verder na 41...fxe6?

Natuurlijk had ik bij 41.e6+ hierop al de zet 42.fxg6 in gedachten. Zwart moet dan wel 42...Ke7 spelen, anders promoveert de g-pion, of verliest zwart zijn e- en d-pion.

Dus 41...fxe6 42.fxg6 Ke7. Ik moet eerlijk toegeven dat ik bij 41.e6+ dacht nu snel te winnen, maar dat valt dus smerig tegen, bijv. 43.Kg5 Kf8+ 44.Kh6 Kg8 en zwart is net op tijd. Ook 43.Ke5 Lc7+ helpt niet.

Het is dan trouwens leuk om te zien hoe je verder analyseert. Ik heb 2 mogelijkheden: 43.Le5 en 43.Lg7. Na beide zetten heb ik nog veel te bewijzen.

Na 43.Le5 ontstaat een onduidelijke stelling waarin wit gaat proberen pionnen te snoepen met de koning. Enige diepgaande analyse leert mij dat dat geen zin heeft: zwart dreigt telkens heel vervelend te gaan doorlopen naar dame; dus 43.Lg7!

De hoofddreiging is dat de g-pion promoveert, bijvoorbeeld Kg5/Kh6/L../g7/g8D of iets dergelijks.

Op 43...Lc7+ volgt 44.Kg5 e5 45.Kh6 d4 46.Kh7 d3 47.Lh6 en de g-pion promoveert.

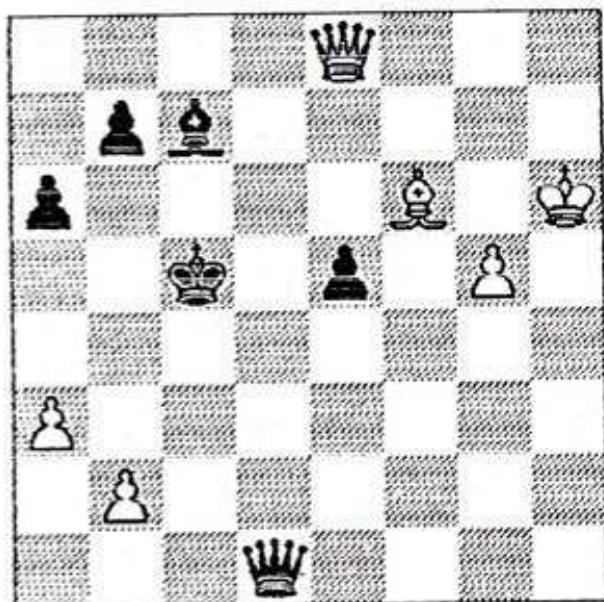
Verplicht is dus 43...Lb6. Nu volgt op 44.Kg5 Le3+ 45.Kh5 d4 46.g5 d3 etc. 0-1; 44.g5 Lc7+. Op zo'n moment moet je wel even wat tijd investeren in varianten als bijv. 44...Lg1 45.Kg4 d4 46.Kf3 Le3 47.Lf6+ Kf8 48.Ke4 Lc1 49.Lxd4 Lxg5 50.Ke5 Kg7 51.Kxe6 Kxg6 52.Kd7 Kf5 53.Kc7 Ke4 54.Lg7 Kd3 55.Kxb7 a5 56.Kb6 Ld2 57.a4! Kc4 58.Lc3 Lxc3 59.bxc3 Kxc3 60.Kxa5 etc. en 1-0.

Als zwart in deze variant 46...d3 speelt, dan volgt 47.Lc3 Kf8 48.Ke4 d2 49.Lxd2 Kg7 50.Ke5 Kxg6 51.Kxe6 Ld4 52.b3 b5 53.Lc1! a5 54.Kd5 Lc3 Kc5 en wit wint.

Goed opletten dus, voor je het weet ben je in een remisestelling beland.

Derhalve is tot dusverre het spelverloop geforceerd: 41...fxe6 42.gxf6 Ke7 43.Lg7 Lb6 44.g5 Lc7+; ik vervolg dan met 45.Kg4 e5 46.Kh5 d4 47.Kh6 d3 48.Lf6+ Kd6 49.g7 d2 50.g8D d1D 51.De8.

Wit heeft allerlei plezante dreigingen, maar zwart kan het allemaal nog net keepen met 51...Kc5. Ik heb geen sluitende variant voor wit kunnen vinden. Hoe win ik de loper of laat ik mijn g-pion promoveren?

Daar ik op alle andere zetten van zwart wel wat heb gevonden besluit ik om eens te gaan kijken hoe een tussenzet als b4 het doet!?

Bijv. 41...fxe6 42.fxc6 Ke7
 43.Lg7 Lb6 44.b4! a5 45.g5
 axb4 46.axb4 Lc7+ 47.Kg4 e5
 48.Kh5 d4 49.Kh6 d3 50.Lf6+
 Kd7 51.g7 d2 52.g8D d1D en nu
 win ik vlot met 53.Df7+
 - 53...Kc8 54.De8+ Ld8
 55.Dxd8+ Dxd8 56.Lxd8 en 57.g6
 1-0
 - 53...Kd6 54.Le7+ Kc6
 (54...Kd7 55.Lc5+ en op
 A.55...Kd8 56.De7+ Kc8
 57.De6+ etc. 1-0; B.55..Kc8
 56.De6+ Kb8 57.De8+ Ld8
 58.Le7 1-0; C.55...Kc6 56.De8+
 Dd7 57.Dxd7+ Kxd7 58.g6 1-0)
 55.De8+ Kb6 (55...Dd7 56.Dxd7+
 etc. 1-0) 56.Lc5+ Ka6 57.Da8+
 Kb5 58.Dxb7+ en stukwinst 1-0.
 - 53...Kc6 54.Dc4+ Kb6
 55.Dc5+ Ka6 56.Dxc7 stukwinst
 1-0; of 54...Kd7 (na 54...Kd6
 volgt 55.Dc5+ Kd7 en zie ver-
 volg) 55.Db5+ etc. etc.

Dat oogt allemaal wel heel aantrekkelijk, dus de zet b4 nog maar eens verder analyseren; en aldus blijkt: 43...Lb6 44.b4 Lg1 45.g5 b5! 46.Kg4 d4 47.Kf3 Le3 48.Lf6+ Kf8 49.Ke4 Lc1! en zwart houdt moeiteloos remise. Dus toch maar verder met de variant die tot de laatste diagramstelling leidt. Inmiddels is mijn analysetijd (2 weken) ook voor een groot deel om. Daar ik slecht ben in dame-eindspelen hou ik het erop dat het remise is na 52.Lxe5 Dh1+ 53.Kg7 Lxe5+ 54.Dxe5+. Wit staat een pion voor, maar of het wint? Kan ik ook een pion winnen zonder stukken te ruilen? Of mijn g-pion laten promoveren?

Dan maar eens terug naar de echte partij:

Koen had dus 25 minuten nagedacht over zijn afgegeven zet en had nog 36 minuten voor de volgende 18 zetten (ik nog 50 minuten). Hij had inderdaad

41...fxe6
 afgegeven. Met aplomb volgde

42.fxc6 Ke7 43.Lg7!!

en ik haalde alvast een zwarte dame tevoorschijn, gevolgd door een witte. Koen verzonk nu in diep gepeins. Wat bleek later: bij Groningen (en dus ook thuis) was alleen naar 43.Le5 gekeken, waarna zwart wellicht winstkansen heeft (volgens de Groningers). En na

43..Lb6 44.g5 Lc7+

had hij nog 17 minuten over.

45.Kg4 e5 46.Kh5 d4 47.Kh6 d3
 48.Lf6+ Kd7??

Gelukkig, de beslissende fout is gemaakt, en hij heeft nog 8 minuten over.

49.g7 d2 50.g8D d1D 51.Df7+

Kc6 52.De6+ Kb5 53.Le7 Dd4

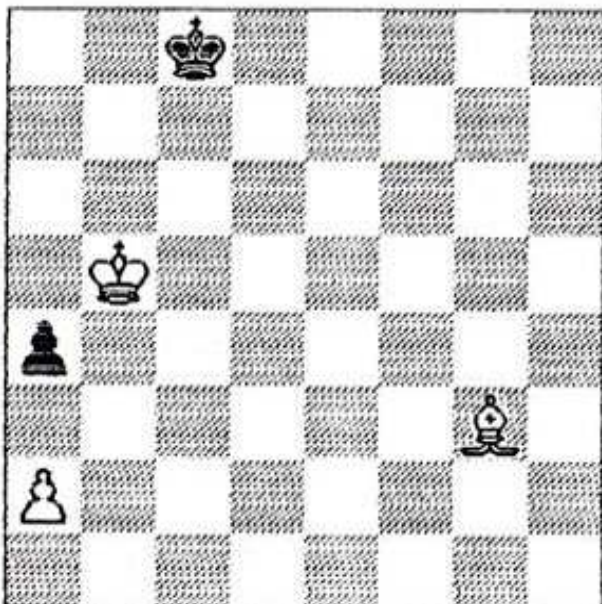
Ik had nog 26 minuten over, Koen nog 2. Tot zover had ik het thuis allemaal op het bord gehad. Het moet wel snel uit zijn. Het ging als volgt:

54.b3 e4 55.Lf6 Dd6? 56.Dc4+ Kb6 57.Dd4+ Kc6 58.Dxe4+ Kd7 59.Dd4 Dxd4 60.Lxd4

en tegelijkertijd met het vallen van zijn vlag gaf Koen op.

Een uiterst boeiend eindspel. Een eindspel dat er voor pleit om het afbreken van partijen in stand te houden. Hoe kun je anders de diepste details (?, heb ik die ontdekt?) van een stelling doorgronden?

Tijdens het analyseren kreeg ik een paar maal een stelling op het bord waarbij ik alleen mijn looper met de a-pion overhield en de zwarte koning in gepaste draf naar a8 liep. Bij het aanschouwen dacht ik ineens aan het volgende instructieve eindspel, dat ik als toetje voor de echte liefhebbers serveer (zie ook Averbach, Läufer- und Springerendspiele). In de volgende stelling zit alles wat een lopereindspel zo aantrekkelijk maakt.

Bij het bekijken van de stelling kan ik er een paar zinnige dingen over zeggen.

1. Als de zwarte koning a8 bereikt is het remise
2. Als zwart gedwongen wordt zijn pion te spelen is het ook snel uit.

Wat is dan instructief:

1. Hoe drijf je een koning op met alleen een looper, en 2. op welk moment kun je met wit a3 spelen en tijd genoeg overhouden om de pion op a4 te winnen.

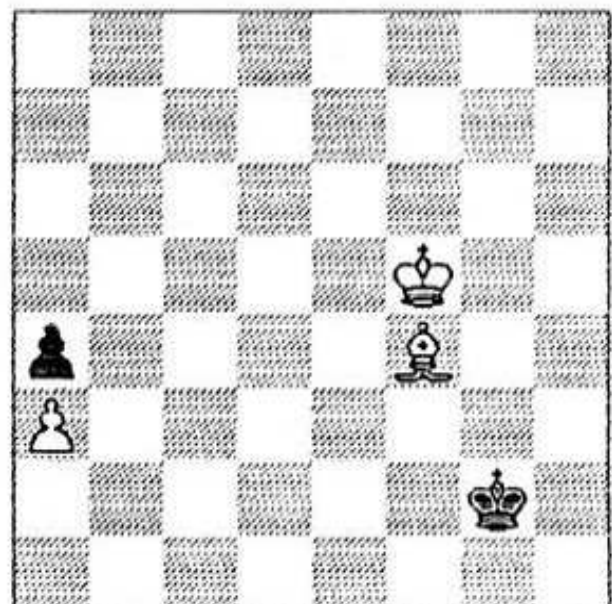
Het gaat als volgt (ik geef uiteraard geen zijvarianten, die mag je zelf opzoeken):

1.Kb6 Kd7 2.Kb7 Kd8 3.Kc6 Ke7
4.Lc7 Ke6 5.Ld6 Kf5 6.Kd7 Kf6
7.La3 Ke5 8.Le7 Kf5 9.Kd6 Kg6
10.Ke6 Kg7 11.Ld8 Kg6 12.Lf6
Kh6 13.Kf7 Kh5

Wat is tot dusverre gebeurd?

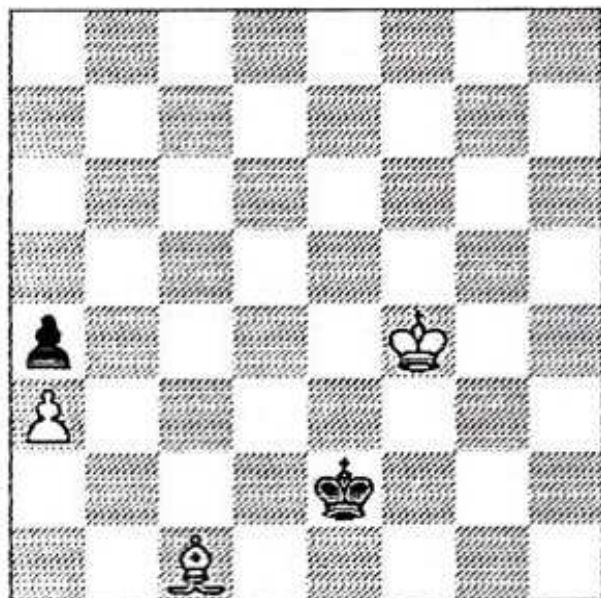
De zwarte koning is van a8 weggedreven. Tevens kan zwart geen 13...Kh7 spelen wegens 14.Lg7 a3 etc. en wit wint heel snel.

14.Le7 Kg4 15.Ke6 Kf4 16.Lf6
Ke4 17.Le5 Kf3 18.Lh2 Kg4
19.Kf6 Kh5 20.Lf4 Kg4 21.Lg5
Kg3 22.Kf5 Kf3 23.Lf4 Kg2
24.a3!

De zwarte koning is ver genoeg van a8 weggedreven zodat wit zelf a3 kan spelen.

24...Kf3 25.Lh6 Kg3 26.Lg5
Kf3 27.Lf4 Kg2 28.Kg4 Kf2
29.Lc1 Ke2 30.Kf4

En dan de hamvraag: hoe eet wit het zwarte koekje op a4 op gezonde wijze op?

A. 30...Kf2 31.Le3+ Kg2
32.Kg4 Kh2 33.Lf4+ Kg2 34.Lg3

Kg1 35.Kf3 Kh1 36.Lb8 Kg1
37.Ke3 Kg2 38.Kd3 Kf3 39.Kc4
Ke4 40.Kb5 Kd5 41.Lh2 Kd4
42.Kxa4 en wint

B. 30...Kd3 31.Le3 Kc4 32.Ke5
Kb3 33.Lc5 Kc4 34.Kd6 Kb5
35.Kd5 Ka5 36.Kc6 Ka6 37.Lg1
Ka5 38.Kb7 Kb5 39.Lb6 Kc4
40.Kc6 Kb3 41.Lc5 Kc4 42.Ld6
Kd4 43.Kb5 Kd5 44.Lh2 Ke6
45.Kxa4 Kd7 46.Kb5 Kc8 47.Kc6
en wint

C. 30...Kd1 31.Le3 Kc2
32.Ke5! (32.Ke4? Kb3 34.Lc5
Kc4 35.Le3 Kb3 36.Lc1 Kc4 ½-
½: zo zie je maar weer: telkens
blijven opletten, of zoals een
oud Hollands spreekwoord luidt:
"pas vis roepen als je hem in
de korf hebt") 32...Kb3
33.Lc5 Kc4 34.Kd6 Kb3 35.Kc6
Kc4 36.Ld6 en zie verder
variant B.

Een waardige afsluiting van dit artikel. De looper vertolkt de verschillende rollen op subtiële wijze, waarbij vooral het 'drijven' van de koning en de 'tempomanoeuvres' aanspreken.

EEN GOEDE ZET

**ROMIJN
ASSURANTIËN
BELLEN**

Romijn assurantiën

Jachtlaan 33
9751 BR Haren (Gn)
Tel. 050-5 345614

Staunton Jubileumtoernooi 1996

Ter gelegenheid van het 125-jarig bestaan van Schaakgezelschap Staunton zal van vrijdag 30 augustus t/m zondag 1 september 1996 een jubileumtoernooi worden gehouden.

Het zal een bijzondere editie worden van het Gambiettoernooi dat Staunton sinds 1986 jaarlijks organiseert. Het bijzondere aspect aan dit Jubileumtoernooi zal, zo is de bedoeling, bestaan uit een 'replay' van het vermaarde Staunton-Wereldschaaktournooi van 1946.

Dat toernooi heeft plaatsgevonden ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van Staunton. Bijna de volledige toenmalige wereldtop, inclusief de spelers uit de Sovjet-Unie, heeft hieraan deelgenomen. Zoals u wellicht weet, heeft Botwinnik het toernooi gewonnen, op de voet gevolgd door Euwe. Mede door de indrukwekkende deelnemerslijst heeft het Staunton-Wereldschaaktournooi een prominente plaats verworven in de schaakhistorie.

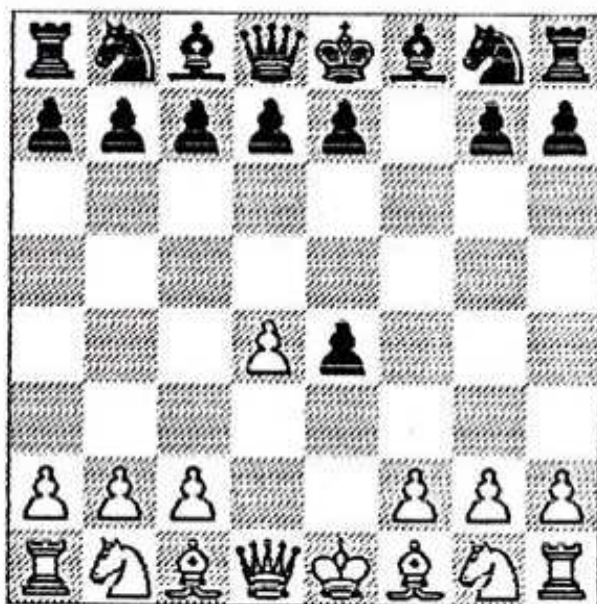
De zeven nog in leven zijnde deelnemers aan dat toernooi zijn door de Staunton-Jubileumcommissie van harte bereid gevonden deel te nemen aan het Jubileumtoernooi van 1996. Dit zijn achtereenvolgens **Christoffel, Denker, Guimard, Najdorf, Smyslov, Szabö en Yanofsky**. Het is echter op dit moment nog niet geheel zeker of zij ook daadwerkelijk zullen komen. De Jubileumcommissie doet haar uiterste best de nog ontbrekende financiën te vergaren. Binnenkort volgt hierover uitsluitel.

Wat wèl vast staat is de speellocatie. Het Jubileumtoernooi zal worden gehouden in de restauratie van het **Harmoniecomplex** van de Rijksuniversiteit Groningen (Oude Kijk in 't Jatstraat 26). Hiervoor is gekozen mede omdat het toernooi van 1946 in de oude Harmonie heeft plaatsgevonden.

Naast het invitatietoernooi zal vanzelfsprekend ook het **open toernooi** hier worden ondergebracht. Het thema is dit jaar, hoe kan het ook anders, het Stauntongambiet: 1.d2-d4 f7-f5 2.e2-e4 f5xe4. Er wordt gespeeld in vierkampen, iedere speeldag 1 partij. Het speelt tempo is 40 zetten in 2 uur per persoon, gevolgd door 30 minuten per persoon.

Opening: vrijdag 18.15 uur.
Zaterdag en zondag beginnen de partijen om 12.30 uur.

Voor informatie en aanmelding kunt u contact opnemen met Rob Spaans, tel. 050-5267772.

Korrespondentieavonturen op het schaakbord

Dertigste aflevering

door Henk Westerman

"Die looper op g7 toch"

1. Tarrasch vond de fianchetto-ontwikkeling maar *tempoverlies*. En dat telde uiteraard dubbel voor zwart. Want die begon op de eerste zet al met de "na"-zet. De zwarte koningsloper "hoorde" volgens hem op de diagonaal f8-a3. Hoewel, zelfs daar kon de zwartspeler volgens de Dokter zijn looper nog verkeerd gebruiken. Op die diagonaal moest de looper zo worden opgesteld dat de ontplooiing van al zijn kracht maximaal was voor aanvalsdoeleinden. Dus de looper "hoorde" in de meeste open spelen op c5 met invloed op de diagonaal a7-g1. Daarom was zelfs Le7 met een pion op d6 in het Spaans voor hem niet de "beste" opstelling.

Tarrasch had nog een ander argument tegen het koningsfianchetto. De pion op g6 bood wit een aanknopingspunt voor *lijnopening*. De h- of de f-lijn kon door de opmars en ruil van respectievelijk de h- en de f-pion geopend worden. En dan ontstond er "automatisch" een geweldige aanval.

En, of het bovenstaande nog niet genoeg was, argumenteerde de Dokter, met een mogelijk satanisch genoegen, dat g6 ook nog de velden f6 en h6 verzwakte. Die velden die de zwartspeler in zijn onschuld of door een gebrek aan de "juiste" schaakkennis (te vinden in de verzamelde werken van Tarrasch) door de looper op g7 wilde versterken.

Tarrasch had zelf tegen Charousek in zeventien zetten laten zien dat zijn argumenten hout sneden. Speel maar mee:
1.d4 d6 2.e4 Pf6 3.Pc3 g6

4.f4 Lg7 5.Pf3 0-0 6.Le2 d5??

6...c5

7.e5 Pe8 8.Le3 e6 9.h4! Pc6

Op h5 volgt g4.

10.h5 Pe7 11.g4 f5 12.hxg6
Pxc6 13.Ld3! h6 14.g5 Kh7
15.De2 Th8 16.Dg2 c5 17.gxh6

En zwart geeft op. Op 17...Lxh6 volgt 18.Dg5! Op 17...Lf8 volgt 18.Pg5+ en 19.Pxe6.

Overigens was Tarrasch niet zo dogmatisch als het lijkt. Hij speelde zelf heus wel het fianchetto. Niet zo vaak, maar toch. Maar ja, "Wat Jupiter gegeven is, kan het eerste het beste rond zich nog niet veroorloven".

2. Ik heb partijen met g6 en Lg7 gespeeld, waarin het nadeel van òn de na-zet òn het fianchetto door mijn tegenstander handig werd uitgebuit. Had de Dokter dan toch gelijk? Bij een zorgvuldige analyse bleek meestal dat ik mijn tegenstander ook een handje had geholpen. Wat overigens niets afdoet aan hun prestatie. Maar Fine schreef al dat degene die in het schaken volmaakt speelde zijn geld behoorde terug te krijgen. Van wie schreef hij er uiteraard niet bij.

3. Tot de hoofdogaven voor zwart in het middenspel na de ontwikkeling van de looper op g7 behoren: òn aktivering van die looper òn de maximale samenwerking met de overige stukken en pionnen.

En in "antwoord" op de argumen-

ten van Tarrasch vermelden Keene en Botterill dat daarbij thema's een rol kunnen spelen als:

- a. het vrijmaken van de lange diagonaal h8-a1 en daarmee het vergroten van de beweeglijkheid van de koningsloper;
- b. het spel van een goed zwart paard tegen een slechte witte koningsloper;
- c. ondermijning van het witte centrum door middel van b5, of c5, of f5.

In de volgende partij komt de witte dame op h6 en dringt de zwarte stelling binnen. Maar in de gegeven situatie had hij dat nu net niet moeten doen!

Wit : J.J. van Buuren
 Zwart: Henk Westerman
 Krimpen a/d IJssel M135

1.e4 g6 2.d4 Lg7 3.Pc3 d6
 4.Le3 c6 5.Dd2 b5 6.0-0-0 Pf6
 7.f3 Da5

Een bekende theoretische variant. Overigens geen theorie van Dr Tarrasch! Want zwart heeft in tegenstelling tot zijn theorieën:

- nog geen pion in het centrum;
- zijn dame vroeg ontwikkeld;
- zijn pionnen al op de damevleugel laten oprukken vòòr zijn koning heeft gerocheerd (het is soms zelfs beter om maar helemaal niet te rocheren om de koning al beter geplaatst te hebben voor het eindspel) of vòòr dat de andere stukken zijn ontwikkeld;
- toegelaten dat de koningsloper (de aanvalsloper zoals Tarrasch deze placht te noemen) kan worden afgeruild.

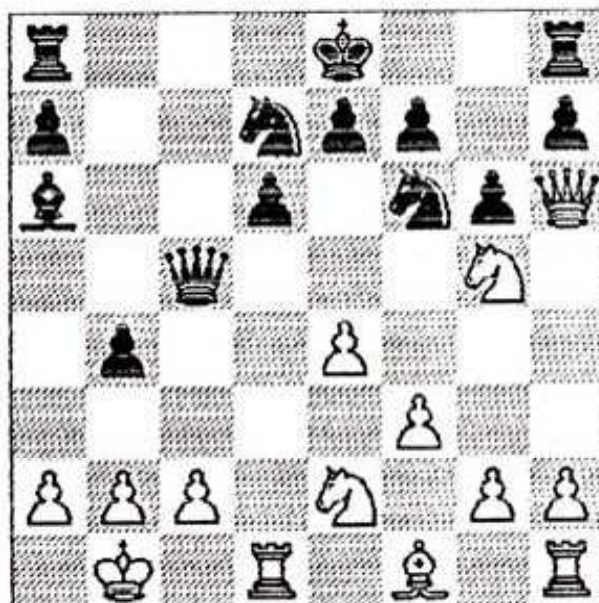
Volgens moderne theoretici is deze variant goed speelbaar omdat de zwarte damevleugelaanval en de opvangstelling in het centrum meer dan voldoende tegenwicht bieden voor de mogelijkheden van wit op de ko-

ningsvleugel. Vergelijkbare plannen zijn ook te vinden in de Siciliaanse verdediging. Het derde thema van Keene en Botterill gaat in het vervolg een rol spelen.

8.Kb1 Pbd7 9.Lh6 Lxh6

De wederzijdse aanvallen nemen een aanvang.

10.Dxh6 b4 11.Pce2 La6 12.Ph3
 c5 13.dxc5 Dxc5 14.Pg5

Wit gaat zijn hand overspelen. De dame had zich beter weer kunnen terugtrekken naar d2.

14...Tc8 15.Pd4 Lxf1 16.Thxf1
 e5

Zwart wint materiaal en gaat over naar een gewonnen eindspel.

17.Dg7 Tf8 18.Pb3 Dxc2+
 19.Ka1 Dxc2 20.Dh6 Tc2 21.Tg1
 Dxh2 22.Th1 Dxh6 23.Txh6 Ke7

De zwarte koning staat beter voor het eindspel.

24.Pxh7 Pxh7 25.Txh7 Tfc8
 26.Kb1 Tf2 27.Pd2 Pc5 28.Th3
 Pd3

Dreigt 29...Txd2 en na 30.Txd2

Tc1 mat.

29.Thh1 Te2 30.Thg1

In verband met de dreiging Pf2.

30...a5

Dreigt met een verdere opmars van de damevleugelpionnen. Wit besluit de b-pion te geven tegen de zwarte a-pion met

31.Pb3 Pxb2 32.Tc1 Pc4
33.Pxa5 Pd2+ 36.Ka1 Ta8
37.Pc6+ Kd7 36.Tc2 b3

Wit staakt de hopeloze strijd.

Schaken
is een nóg gezelliger sport
als het in het
Denksportcentrum
in Groningen
gespeeld wordt!

Uw gastheer: Henk Hoekstra
Oliemuldersweg 43
Groningen
Tel: 050-(3)126937

SCHAAKKALENDER

AUGUSTUS

DO 15 eerste clubavond

DO 22 tweede clubavond

DO 29 jaarvergadering

VR 30 t/m ZO 01 september Staunton Jubileumtoernooi. Zie
aankondiging in dit nummer. Locatie: kantine
Harmoniecomplex, Oude Kijk in 't Jatstraat 26.
Opening vrijdag 18.15 uur.

SEPTEMBER

DO 05 1e ronde interne competitie
vergadering opstelling teams

DO 12 2e ronde interne competitie

DO 19 3e ronde interne competitie

ZA 21 1e ronde KNSB

DO 26 4e ronde interne competitie
***** kopijsluiting Unitas Nieuws nr.1 *****

OKTOBER

DO 03 5e ronde interne competitie

DO 10 6e ronde interne competitie
Unitas Nieuws nr.1 verschijnt